Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali

IL-PULIZIJA (SPETTUR NICHOLAS VELLA) V. LUKE CAMILLERI (KI. 24989M)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

14/12/2022

IL-QORTI,

Rat l-imputazzjonijiet segwenti li nħarġu kontra l-imputat:

Billi int akkuzat talli nhar il- 25/10/2021 ghall- habta ta' 01:07hrs fi Triq tal- Barrani, Zejtun waqt li kont qed taghmel uzu min vettura CBU498

1 Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra, minghajr licenzja tas-sewqan. Kap 65 Artiklu 15 (1)(a), (3)

2 W'aktar f'dawn il Gzejjer inqast iggedded il-Licenzja tas-sewqan meta kellek il perjodu tal-validita tal imsemmija licenzja skaduta. Sec.44 LS.65.18, 2nd Scheduled Chap.65.

3 Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra bi traskuragni. Kap 65 Artiklu 15 (1) (a), (3)

4 Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra b`nuqqas ta kont. Kap 65 Artiklu 15 (1 (a), 2)

5 Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra b`mod perikoluz. Kap 65 Artiklu 15 (1 (a), 2)

6 Waqt li kont qed issuq l-imsemmija vettura, inqast li tezercita l-kura u attenzjoni xierqa u turi l intenzjoni tieghek b`sinjal meta kont ser tbiddel id-direzzjoni tieghek jew taqbez vettura, ziemel jew frat. L.S. 65.11 Artiklu 75

7 Inqast li tobdi minnufih kull ordni, indikazzjoni jew sinjal moghti jew maghmul mill-pulizija jew minn gwardjan lokali, waqt li kont qed issuq jew kellek fil-kontroll tieghek vettura bil-mutur. L.S. 65.11 Artiklu 124 (1)

8 Waqt li kienet qed titmexxa vettura, inzilt, tlajt jew iddendilt mal imsemmija vettura jew gibt ruhek b'mod iehor li stajt tikkawza periklu jew biza lilek innifsek jew lill- haddiehor. Art 117 LS 65.11

Semgħet u rat ix-xhieda miġjuba quddiemha u ċioe ix-xhieda ta' PS 1405 D. Gerada (affidavit) u Karen Cremona (Transport Malta).

Semgħet it-trattazzjoni finali tal-Prosekuzzjoni u tad-Difiża.

Rat l-atti proċesswali.

Qed tagħti din is-

Sentenza

Imputazzjoni numru wieħed (1)

Mill-affidavit ta' PS 1405 D. Gerada (abbinata mal-prova tas-sewqan li toħroġ mill-istqarrija tal-imputat) jirriżulta illi fid-data, ħin u lok indikati fil-komparixxi, l-imputat saq b'qawwa kbira kontra t-traffiku fi Triq tal-Barrani, Żejtun. Mix-xhiedha ta' Karen Cremona (Transport Malta) rriżulta ukoll illi dan ma' kellux liċenzja tas-sewqan valida fil-ġurnata indikata peress li din kienet skadiet fl-2 ta' Jannar 2020.

Din l-imputazzjoni għalhekk tirriżulta ppruvatha.

Imputazzjoni numru tnejn (2)

Din l-imputazzjoni tirraviża r-reat ta' min ma' jġeddidx il-liċenzja tas-sewqan (i.e. 'l hinn mill-sewqan tal-vettura mingħajr liċenzja tas-sewqan li huwa r-reat ravviżat fl-ewwel imputazzjoni). Il-piena għal dan ir-reat (li ai termini tat-Tieni Skeda tal-Kap. 65 hija dik kontravvenzjonali ta' €34.94) hija assorbita fil-piena applikabbli għall-ewwel reat.

Imputazzjonijiet numru tlieta (3), erbgħa (4) u ħamsa (5)

It-tielet, ir-raba' u l-ħames imputazzjonijiet huma li l-imputat saq bi traskuraġni, b'nuqqas ta' kont u b'mod perikoluż rispettivament. L- Artikolu 15(1)(a) tal-Ordinanza dwar ir-Regolament tat-Traffiku (Kap. 65) jipprovdi hekk:

> **"15. (1) Kull min -**
>
> **(a) isuq vettura bil-mutur ... b'nuqqas ta' kont, bi traskuraġni, jew b'mod perikoluż,... ikun ħati ta' reat u jeħel, meta jinsab hekk ħati, il-piena tal-multa ta' mhux iżjed minn elf u mitejn euro (€1,200) jew tal-priġunerija ta' mhux iżjed minn sena."**

Imbagħad l-Artikoli 15(2) u (3) jipprovdu illi:

“(2) Meta r-reat ikun jikkonsisti f’sewqan ta’ vettura bil-mutur jew vettura oħra bi traskuraġni kbira jew b’mod perikoluż, il-qorti, b’żieda tal-piena taħt is-subartikolu (1), għandha tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew milli jikseb liċenza tas-sewqan, f ’każ tal-ewwel kundanna, għal żmien ta’ mhux anqas minn tliet xhur, u f’każ tat-tieni kundanna jew kundanna oħra wara għal żmien ta’ mhux anqas minn sena.

‘(3) Fil-każ ta’ kull reat ieħor taħt is-subartikolu (1) il-qorti b’żieda għall-piena skont dak is-subartikolu, għandha tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew milli jikseb liċenzja tas-sewqan għal żmien ta’ mhux anqas minn tmint ijiem”

Dwar il-provi ta’ sewqan b’mod traskurat, bla kont u b’mod perikoluż, il-Qorti tal-Appell Kriminali kienet qalet fis-sentenza moghtija nhar is-6 ta' Mejju, 1997 fl-ismijiet ‘**Il-Pulizija vs Alfred Mifsud**’ illi:

“Sewqan traskurat (negligent driving) hu kwalsiasi forma ta' sewqan li jiddipartixxi minn, jew li ma jilhaqx il-livell ta' sewqan mistenni minn sewwieq ragjonevoli, prudenti, kompetenti u ta' esperjenza. Bhala regola l-ksur ta' regolamenti tat-traffiku kif ukoll in-non-osservanza tad-disposizzjonijiet tal-Highway Code li jincidu fuq il-mod jew il-kwalita’ ta' sewqan ta' dak li jkun, jammonta ukoll ghal sewqan traskurat…sewqan bla kont hu sewqan bi traskuragni kbira u tinkludi kazijiet fejn wiehed deliberament jiehu riskji fis-sewqan li m'ghandux jiehu minhabba l-probabilta ta' hsara li tista tirrizulta lil terzi … sewqan perikoluz jirrekjedi li fil-kaz partikolari s-sewqan kien ta' perikolu ghal terzi.”

L-Artikolu 15(1)(a) tal-Kap. 65 jirreferi għal sewqan b’nuqqas ta’ kont, bi traskuraġni, jew b’mod perikoluż. It-test Ingliż tal-liġi jirreferi għal sewqan “*in a reckless, negligent or dangerous manner*”. Pero l-Artikolu 15(2) imbagħad jirreferi għal sewqan “bi traskuraġni kbira jew b’mod perikoluż” filwaqt li t-test Ingliż tal-Art. 15(2) jirreferi għal sewqan “*in a reckless or dangerous manner*”. Huwa evidenti għalhekk illi bil-kliem “*sewqan bi traskuraġni kbira*” fl-Artikolu 15(2) il-leġislatur ried ifisser “*sewqan bla kont*”. L-iskwalifika iktar severa għal sewqan bla kont u sewqan perikoluż imposta fl-Artikolu 15(2) – b’differenza għal dik inqas severa għal sewqan

traskurat imposta fl-Artikolu 15(3) – tirrifletti l-gravita' differenti illi l-leġislatur jattribwixxi għal dawn il-modi ta' sewqan.

Fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. Jason Scerri**' (Qorti tal-Maġistrati Kumpilazzjoni Nru.: 1131/13 RM – deċiża 01/11/2018) il-Qorti qalet hekk:

> ***"Jinghad illi l-kuncett ta' sewqan perikoluz u sewqan bla kont ghalkemm mhux imfissra espressament fil-ligi taghna, huwa identifikabbli mal-kuncett ta' recklessness fil-ligi Ingliza fejn jinsab ritenut illi, sabiex jissussisti l-mens rea ta' recklessness, m'hijiex bizzejjed kondotta merament traskurata jew imprudenti izda wahda li timmanifesta non-kuranza totali ghar-riskji li johloq. Fil-kaz Quinn vs. Cunningham, Lord Justice-General Clyde fisser li sabiex tip ta' kondotta jikkwalifika bhala reckless jehtieg li jigi identifikat:- "… an utter disregard of what the consequences of the act in question may be in so far as the public are concerned."***
>
> ***Il-Blackstone jaghmel referenza ghall-CPS Policy for prosecuting cases of bad driving biex ifisser mil-lenti tal-ligi Ingliza, x'tip ta' sewqan jista' jitqies b'success ghall-finijiet ta' imputazzjoni ta' sewqan perikoluz:- "… racing or competitive driving; speed which is highly inappropriate for the prevailing road or traffic conditions; aggressive driving, such as sudden lane changes, cutting into a line of vehicles or driving much too close to the vehicle in front; disregard of traffic lights and other road signs, which, on an objective analysis, would appear to be deliberate; disregard of warnings from fellow passengers; overtaking that could not have been carried out safely; driving a vehicle with a load that presents a danger to other road users; where the driver is suffering from impaired ability such as having an arm or leg in plaster, or impaired eyesight; driving when too tired to stay awake; driving a vehicle knowing it has a dangerous defect; … … … or similar, in circumstances where the driver was avoidably and dangerously distracted by that."***
>
> ***Ferm il-konsiderazzjonijiet appena rapportati, huwa evidenti li d-differenza bejn l-addebitu tas-sewqan perikoluz u s-sewqan bla kont hija wahda ta' grad fejn, biex ir-recklessness manifestata fis-sewqan tilhaq il-grad ta' sewqan perikoluz, il-kondotta ghandha ggib maghha perikolu ghas-sigurta` tal-pubbliku u/jew proprjeta`. Infatti, jigi osservat ghall-finijiet ta' piena l-legislatur taghna pogga s-sewqan bla kont u s-sewqan perikoluz fl-istess keffa."***

Il-Qorti tqis illi mill-affidavit ta' PS 1405 D. Gerada (abbinata mal-prova tas-sewqan li toħroġ mill-istqarrija tal-imputat) jirriżulta illi fid-data, ħin u lok indikati fil-komparixxi, l-imputat saq b'qawwa kbira kontra t-traffiku fi Triq tal-Barrani, Żejtun. Dan it-tip ta' sewqan fi triq arterjali bħal ma' hi Triq tal-Barrani, f'mument meta kien hemm vetturi oħra fit-triq neċessarjament kien jikkonsisti f'periklu għax-xufiera l-oħra u għalhekk il-Qorti ma' tistax ħlief issib lill-imputat ħati tal-ħames imputazzjoni (sewqan perikoluż) li naturalment tikkomprendi fiha t-tielet u r-raba' imputazzjoni.

Imputazzjoni numru sitta (6)

Ir-reat ravviżat taħt din l-imputazzjoni (Art. 75 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.11) huwa s-segwenti:

> **"75. Kull min ikun qed isuq vettura għandu jżomm fuq in-naħa tax-xellug tat-triq u, meta jkun qed jaqbeż xi vettura oħra, żiemel jew frat, għandu jżomm il-vettura tiegħu fuq in-naħa tal-lemin ta' dik il-vettura, żiemel jew frat ħlief f 'passaġġi tat-traffiku espressament markati għal hekk fuq it-triq, u fil-limiti ta' dawk is-sinjali, jew għal raġuni oħra xierqa.**
>
> **Meta jkun ser jibdel id-direzzjoni jew il-kors jew inaqqas is-sewqan jew jieqaf, jew ikun ser jaqbeż xi vettura oħra, żiemel jew frat, kull driver għandu jeżerċita l-kura u attenzjoni xierqa, u għandu juri l-intenzjoni tiegħu b'sinjal b'idejh jew b'indikatur tat-traffiku jew b'dawl ta' indikatur."**

Jirriżulta indubbjament illi l-imputat bl-aġir tiegħu kiser l-obbligi tiegħu taħt dan l-artikolu tal-liġi. Il-piena (li hija ta' natura kontravvenzjonali) hija pero assorbita f'dik iżjed serja tar-reat ta' sewqan b'mod perikoluż.

Imputazzjoni numru seba' (7)

Mill-affidavit ta' PS 1405 D. Gerada (abbinata mal-prova tas-sewqan li toħroġ mill-istqarrija tal-imputat) jirriżulta illi fid-data, ħin u lok indikati fil-komparixxi, l-imputa naqas milli jagħti widen għall-"ordnijiet ċari bil-fomm u bl-idejn" magħmulha mill-uffiċjali tal-Pulizija li kienu qed iwettqu r-*road check* sabiex dan ikompli javviċina sa' ħdejhom. Għalkemm fi kliem l-imputat huwa "ippanikkja", din ma' kienetx ġusifikazzjoni għall-aġir tiegħu li jinjora l-ordnijiet tal-Pulizija. Għalhekk din l-imputazzjoni tirriżulta pruvata.

Imputazzjoni numru tmienja (8)

Ir-reat ravviżat taħt din l-imputazzjoni (Art. 117 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.11) huwa s-segwenti:

> **"117. Waqt li vettura tkun qed titmexxa, ebda persuna ma tista' tinżel, titla', jew tiddendel magħha jew iġġib ruħha b'mod ieħor li jista' jikkawża perikolu jew biża lilha nfisha jew lil ħaddieħor..."**

Jirriżulta ċar illi l-imputat bl-aġir tiegħu kiser l-obbligi tiegħu taħt dan l-artikolu tal-liġi. Il-piena (li hija ta' natura kontravvenzjonali) hija pero assorbita f'dik iżjed serja tar-reat ta' sewqan b'mod perikoluż.

Deċiżjoni

Għar-raġunijiet msemmija u wara li rat l-artikoli relevanti tal-liġi ossia l-Kap 65 Art. 15(1)(a), Leġislazzjoni Sussidarja 65.18 Art. 44, Kap. 65 Art 55(1) u t-Tieni Skeda, Leġislazzjoni Sussidjarja 65.11 Art. 75, 117 u 124(1), il-Qorti ssib lill-imputat ħati tal-imputazzjonijiet kollha miġjuba kontra tiegħu u tikkundannah iħallas il-multa ta' € 1,050. B'żieda mal-piena l-Qorti tiskwalifikah milli jkollu jew milli jikseb liċenzja tas-sewqan għal perjodu ta' erba' (4) xhur (Kap. 65 Art. 15(3)).

V.G. Axiak	**Y.M. Pace**
Maġistrat	**Dep. Reġistratur**